

Kaupunginhallitus

Aika 27.04.2026 klo 17:00 -

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Kutsuntalautakunnan jäsenten valitseminen	5
4	Ystävyyshaupunki Viljandin Hansapäivät 5.-7.6.2026	6
5	Porvoon kaupungin ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen välillä solmittava aiesopimus pelastusaseman rakennuksia koskevista kauppaneuvotteluista sekä rakennuksista tehtävä määräaikainen vuokrasopimus	7
6	Porvoon julkisen taiteen periaatteet	9
7	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaista ja eräistä siihen liittyvistä laeista	14
8	Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma 2026-2027	16
9	Vastaus valtuustoaloitteeseen Uimaranta Maariin	17
10	Viranhaltijoiden tekemien päätösten seuraaminen	21
11	Ajankohtaiset asiat	22

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Nylander Mikaela	puheenjohtaja
	Ijäs Seppo	varapuheenjohtaja
	Ryynänen Sami	2. varapuheenjohtaja
	Hjelt Nea	jäsen
	Holmström Johnny	jäsen
	Jokisaari Milla	jäsen
	Lund Bodil	jäsen
	Lybeck Robin	jäsen
	Perokorpi Jenna	jäsen
	Sigfrids Frida	jäsen
	Söderberg Johan	jäsen
	Uski Nina	jäsen
Valasti Matti	jäsen	
Muu	Wiitakorpi Jorma	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
	Blomqvist-Valtonen Elin	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Valtonen Mikko	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Pitkäniemi Jani	kaupunginjohtaja
	von Schoultz Fredrick	apulaiskaupunginjohtaja
	Gustafsson Sari	sivistysjohtaja
	Kalliosaari Anu	henkilöstöjohtaja
	Kontio Aino-Marja	yhteys- ja viestintäjohtaja
	Lenkkeri Roope	sihteeri
	Mollgren Dan	kaupunkikehitysjohtaja
	Rainio Henrik	rahoitusjohtaja
	Silvast Mikko	toimitilajohtaja
Dushi Xhynejda	nuorisovaltuuston edustaja	

Kaupunginhallitus

**1
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 27.04.2026

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus

2
Pöytäkirjantarkastajat

Kaupunginhallitus 27.04.2026

Kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Nea Hjeltin ja Johnny Holmströmin.

Kaupunginhallitus

3

Kutsuntalautakunnan jäsenten valitseminen

Kaupunginhallitus 27.04.2026
787/09.01/2026

Valmistelu ja lisätiedot
hallintojohtaja Roope Lenkkeri, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kaartin jääkäriyrykmentti/Uudenmaan aluetoimisto on pyytänyt Porvoon kaupunkia valitsemaan kaupungin edustajat kutsuntalautakuntaan suoritettavaa kutsuntatilaisuutta varten.

Porvoon kaupungissa asetetaan kutsuntalautakunta, johon tulee valita kaksi varsinaista edustajaa ja heille varaedustajat.

Kutsuntalautakunnan jäsenet v. 2025 olivat:

varsinainen jäsen

varajäsen

Petra Backman
Jarmo Veijalainen

Karin Rejman
Miika Koistinen

Liitteet
Kirje
Aikataulu
Kuulutus

Kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus valitsee kutsuntalautakunnan jäsenet ja varajäsenet vuodeksi 2026.

Kaupunginhallitus

4

Ystävyyskaupunki Viljandin Hansapäivät 5.-7.6.2026

Kaupunginhallitus 27.04.2026
531/00.01.04/2026

Valmistelu ja lisätiedot
vt. kaupunginjohtaja Fredrick von Scholutz
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Viljandin kaupunki on lähettänyt kutsun kahdelle Hansapäiville 5.-7.6.2026.

Liite
Kutsu

Kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus valitsee kaksi edustajaa Viljandin Hansapäiville 5.-7.6.2026.

Kaupunginhallitus

5

Porvoon kaupungin ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen välillä solmittava aiesopimus pelastusaseman rakennuksia koskevista kauppaneuvotteluista sekä rakennuksista tehtävä määräaikainen vuokrasopimus

Kaupunginhallitus 27.04.2026
2147/02.07.00/2025

Valmistelu ja lisätiedot

Toimitilajohtaja Mikko Silvast, ylläpitopäällikkö Antti Kinnunen,
konsernijuristi Tiina Fiskaali; etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteisenä tavoitteena on päästä sopimukseen pelastusaseman rakennusten myynnistä Porvoon kaupungilta hyvinvointialueelle. Osapuolten on tarkoitus solmia kohdetta koskeville kauppaneuvotteluille sekä siihen liittyville toimenpiteille puitteet asettava aiesopimus. Aiesopimus tulee julkiseksi allekirjoituksen jälkeen.

Porvoon kaupunki ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialue tekevät pelastusaseman toimitiloista erillisen vuokrasopimuksen, joka on voimassa takautuvasti 1.1.2026 lähtien ja siihen saakka, kunnes aiesopimusten mukaisten neuvottelujen tuloksena osapuolten kesken sovitaan rakennusten kaupasta erillisellä kauppakirjalla tai aiesopimus raukeaa siitä syystä, että kauppa ei ole solmittu määräaikaan mennessä, jolloin toimitiloista laaditaan vuokrasopimus Kuninkaanportin tilat Oy:n ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen välillä.

Aiesopimus ei muodosta oikeudellisesti sitovaa velvoitetta rakennusten myyntiin tai ostamiseen, vaan luo puitteet rakentavalle vuoropuhelulle ja yhteistyölle yhteiseen tavoitteeseen pääsemiseksi tavoiteaikataulussa. Osapuolten on tarkoitus sitoutua toimimaan aiesopimuksen mukaan molempien osapuolten edut asianmukaisesti huomioon ottavalla tavalla.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki allekirjoittaa liitteenä olevan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa solmittavan aiesopimuksen pelastusaseman rakennuksia koskevista kauppaneuvotteluista.

Kaupunginhallitus päättää lisäksi, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehdään pelastusaseman rakennuksista liitteenä oleva määräaikainen vuokrasopimus, joka on voimassa takautuvasti 1.1.2026 lähtien ja korkeintaan 31.12.2026 saakka.

Pykälä tarkastetaan heti.

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 46

6

Porvoon julkisen taiteen periaatteet

Kaupunkikehityslautakunta 03.03.2026 § 46
Elinvoimalautakunta 03.03.2026 § 24
Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.03.2026 § 27
Kaupunginhallitus 27.04.2026
414/12.03.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot:
vapaa-aikajohtaja Minna Särelä,
kulttuuripalvelupäällikkö Susann Hartman,
kaupunkisuunnittelupäällikkö Jarkko Lyytinen,
kaavoitusarkkitehti Pekka Mikkola,
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Julkisen taiteen suosio on kasvanut nopeasti 2000-luvulla Suomessa. Samalla kaupungeissa ja kunnissa on kehittynyt uusia taiteen ja rakentamisen yhdistäviä toimintamalleja nk. prosenttiperiaatteen pohjalta. Prosenttiperiaate tarkoittaa, että tietty osuus rakentamisbudjetista käytetään kohteessa taiteen hankintaan tai taiteelliseen suunnitteluun. Prosenttiperiaatteella hankittua taidetta kutsutaan myös prosenttitaiteeksi.

Julkinen taide on julkiseen ulko- tai sisätilaan sijoitettua taidetta. Se voi olla pysyvää tai väliaikaista ja on yleensä esteettömästi kenen tahansa saavutettavissa. Julkinen taide on usein paikkasidonnaista. Se suunnitellaan ja toteutetaan harkitusti tiettyyn ympäristöön ja kohteeseen. Taideteos voi olla veistotaidetta, valotaidetta, äänitaidetta, maalauksia, installaatio tai se voi olla integroitu osaksi rakenteita ja pintoja.

Toteuttamalla julkista taidetta kohennetaan tasa-arvoisesti yhteistä ympäristöä, parannetaan kulttuurin ja taiteen saavutettavuutta, edistetään matkailua, kaupunkilaisten hyvinvointia sekä taiteilijoiden työtilaisuuksia. Taiteella voidaan myös rakentaa ja vahvistaa paikan tai alueen identiteettiä. Yksittäiset teokset voivat tuoda esiin alueen historiaa, kulttuurisia juuria tai tulevaisuuteen suuntautuvaa ajattelua.

Valtio ja erityisesti isot kaupungit ovat 1960-luvulta lähtien noudattaneet prosenttiperiaatteen rahoitusmallia omassa rakentamisessaan kansallisten suositusten mukaisesti. Kaikki Suomen 23 suurinta kaupunkia noudattavat prosenttiperiaatetta,

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 46

joskin sitoutumisen aste ja laajuus vaihtelevat. Tuoreimman kuntia koskevan selvityksen mukaan 79 Suomen kuntaa on tehnyt prosenttiperiaatetta koskevan periaatepäätöksen. (Lähde: Taiteen edistämiskeskus 2026)

Porvoon kaupunki ei ole tähän asti noudattanut prosenttitaidesuositusta omassa rakentamisessaan. Kuitenkin kahdelle rakentuvalle alueelle on laadittu erilliset taideohjelmat, joilla alueiden rakennuttajilta velvoitetulla rahoituksella on toteutettu näille alueille julkista taidetta. Porvoon ensimmäinen julkisen taiteen ohjelma laadittiin Porvoon Länsirannalle vuonna 2014, ja taidehankintoja on tähän mennessä tehty toistakymmentä. Ohjelma päivitettiin vuonna 2022. Ohjelman laadinta käynnistettiin tukemaan alueen korkealaatuisen rakentamisen tavoitteita. Toinen taideohjelma, joka jatkossa velvoittaa alueen rakennuttajia taidehankintoihin on Porvoon Puistokadun taideohjelma, joka hyväksyttiin 2024. Hyvät kokemukset kannustavat taiteen yhdistämiseen myös kaupungin omassa rakentamisessa.

Porvoon kaupungilla ei ole aiemmin ollut yhdenmukaisia ja selkeitä periaatteita tai käytäntöjä julkisen taiteen hankinnoissaan. Kaupunki on kuitenkin 2000-luvulla hankkinut taidetta yksittäisiin keskustan kohteisiin, ja kaupunki on myös sijoittanut teoksia kokoelmistaan kaupungin uusiin kiinteistöihin. Tästä syystä esimerkiksi osassa Porvoon kouluja on julkista taidetta ja osassa ei ole.

Porvoon julkisen taiteen periaatteet -asiakirja luo rungon kaupungin omille taidehankkeille ja ilmaisee, mitä taidehankinnoilla tavoitellaan. Asiakirja ohjaa taidehankintoja ja määrittelee hankintaprosessin käytännöt ja toimijat. Linjaukset koskevat sekä kaupungin rakennuttamia, hallinnoimia ja omistamia kiinteistöjä, että tärkeitä kaupunkitiloja kuten puistoja, toreja ja liikuntapaikkoja.

Porvoon julkisen taiteen periaatteita ja prosesseja noudattamalla taide tulee huomioiduksi tarpeeksi varhaisessa vaiheessa sekä rakennus- että kaupunkisuunnitteluhankkeissa. Asiakirja toimii ohjeena viranhaltijoille, jotka tekevät työtä julkisen taiteen parissa.

Periaatelinjauksia valmistellut työryhmä esittää, että Porvoon kaupunki nimeää julkisen taiteen ohjausryhmän ja ottaa käyttöön mallin, jossa taidehankinta on käsiteltävä julkisen taiteen ohjausryhmän toimesta ja osana tarveselvityksen tai vastaavan dokumentin laadintaa kaikissa arviolta yli viisi (5) miljoonaa euroa maksavissa hankkeissa, kun kyseessä on kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten toteutettava rakennus- tai peruskorjaushanke. Esitys taidehankinnasta voidaan tehdä myös liittyen muihin hankkeisiin, väliaikaisesti toteutuksiin sekä kaupunkitilaan ja infraan yhdistyviin hankkeisiin. Ohjausryhmä voi

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 46

lausua myös taiteen huomioimisesta pienemmissä rakennus- tai peruskorjaushankkeissa. Ohjausryhmän suositus huomioidaan hankkeen budjetin mahdollistamissa puitteissa osana hankkeeseen liittyvää päätöksentekoa.

Yli viisi (5) miljoonaa euroa maksavissa pysyväksi tarkoitetuissa rakennus- ja peruskorjaushankkeissa, kun kyseessä on kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten toteutettava hanke, tavoitteena on varata taiteelle 0,5–2 prosenttia investoinnin kokonaissummasta, kuitenkin vähintään 30 000 euroa.

Rahoitusta on mahdollista hankkia myös muista lähteistä huomioiden erilaiset avustukset, lahjoitukset ja yritysysteistyön mahdollisuudet.

Julkisen taiteen periaatteet -asiakirja on valmisteltu poikkihallinnollisesti vuoden 2025 aikana. Valmistelutyöryhmässä on ollut edustajia vapaa-aikapalveluista, toimitilapalveluista, kaupunkikehityksestä sekä kasvun ja oppimisen toimialalta. Asiakirjan laadinnasta on vastannut kaupungin puitesopimuskumppani Frei Zimmer Oy, joka toimii asiantuntijana taiteen, arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön yhdistämisessä.

Porvoon julkisen taiteen periaatteet -asiakirjan laatiminen on toimenpide, joka täyttää myös Porvoon kulttuuriohjelmassa määriteltyjä tavoitteita. Kaupunginhallitus hyväksyi Porvoon kulttuuriohjelman 20.6.2022 § 228. Kulttuuriohjelman kohdassa 2.2 todetaan taideohjelmien ja taiteen prosenttiperiaatteen sisällyttämisestä osaksi elinympäristöä ja toimenpiteenä mainitaan prosenttiperiaatteen huomioiminen kaupungin omassa rakentamisessa tarveselvityksen ja hankesuunnitelman osana.

Kaupunkikehityslautakunta, Elinvoimalautakunta ja Kasvun ja oppimisen lautakunta ovat omalta osaltaan hyväksyneet Porvoon kaupungin julkisen taiteen periaate -asiakirjaa kokouksissaan ja ottaneet kantaa taiteelle varattavaan prosenttilukuun ja vähimmäissummaan sekä porvoolaistaiteilijoiden ja taidealan opiskelijoiden osallisuuteen. Näiltä osin **liitteenä olevaan** julkisen taiteen periaate -asiakirjaan on tehty seuraavat lautakuntien esittämät muutokset:

- Sivun 5: Yli viisi (5) miljoonaa euroa maksavissa pysyväksi tarkoitetuissa rakennus- ja peruskorjaushankkeissa, kun kyseessä on kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten toteutettava hanke, tavoitteena on varata taiteelle 0,5–1 prosenttia investoinnin kokonaissummasta.

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

§ 46

- Erillinen euromääräinen vähimmäissumma taiteelle on poistettu tekstissä tarpeettomana. Kaupunginvaltuusto tekee aina lopullisen päätöksen investointihankkeista, johon taideraha kuuluu.
- Sivu 10: Taidehankintoja toteutettaessa ohjausryhmä pyrkii mahdollisuuksien mukaan edistämään porvoolaisten taiteilijoiden ja taidealan opiskelijoiden osallisuutta ja näkyvyyttä.

Elinvoiman, kaupunkikehityksen sekä kasvun ja oppimisen toimialan lisäksi periaateasiakirja määrittelee myös toimitilapalvelujen roolia ja tehtäviä osana taiteen hankintaprosessia.

Asian käsitteleminen lautakuntien kokouksissa ja lautakuntien tekemät päätökset on luettavissa lautakuntien kokousten pöytäkirjoista.

Liite:

Porvoon julkisen taiteen periaatteet 2026

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy Porvoon kaupungin julkisen taiteen periaatteet noudatettavaksi kaupungin rakennuttamissa, hallinnoimissa ja omistamissa kiinteistöissä sekä tärkeissä kaupunkitiloissa 1.6.2026 alkaen.

Kaupunginjohtaja nimeää julkisen taiteen ohjausryhmän ja kaupunki ottaa käyttöön mallin, jossa taidehankinta on käsiteltävä julkisen taiteen ohjausryhmän toimesta ja osana tarveselvityksen tai vastaavan dokumentin laadintaa kaikissa arviolta yli viisi (5) miljoonaa euroa maksavissa hankkeissa, kun kyseessä on kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten toteutettava hanke. Esitys taidehankinnasta voidaan tehdä myös liittyen muihin hankkeisiin, väliaikaisiin toteutuksiin sekä kaupunkitilaan ja infraan yhdistyviin hankkeisiin. Ohjausryhmä voi lausua myös taiteen huomioimisesta pienemmissä rakennus- tai peruskorjaushankkeissa. Ohjausryhmän suositus huomioidaan hankkeen budjetin mahdollistamissa puitteissa osana rakennushankkeeseen liittyvää päätöksentekoa.

Yli viisi (5) miljoonaa euroa maksavissa pysyväksi tarkoitetuissa rakennus- ja peruskorjaushankkeissa, kun kyseessä on kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten toteutettava hanke, tavoitteena on varata taiteelle 0,5–1 prosenttia investoinnin kokonaissummasta.

Porvoon kaupunki

Kaupunkikehityslautakunta
Kaupunginhallitus

Esityslista

§ 46

12/2026

13

Kaupunginhallitus

7

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaista ja eräistä siihen liittyvistä laeista

Kaupunginhallitus 27.04.2026
1064/03.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot

maankäyttöinsinööri Leevi Valkeavirta, maankäyttöasiantuntija Mika Lehtonen, kaupungingeodeetti Karin Kolis, tonttipäällikkö Pekka Söyriä, etunimi.sukunimi(at)porvoo.fi

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaista ja eräistä siihen liittyvistä laeista. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 4.5.2026 ministeriön kirjaamispalvelussa.

Yhdyskuntakehittämislain valmistelun tarkoituksena on uudistaa säännökset, jotka koskevat kuntien maapolitiikkaa, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, kehittämisalueita, tonttijakoa sekä alueidenkäyttöön liittyvää maan luovuttamista, lunastamista ja kaavan toteuttamiseen liittyviä korvauksia.

Kaupungin näkökulmasta hallituksen esityksessä on paljon nykyisiä maapoliittisia keinoja ylläpitäviä ja tarkentavia sääntelykohtia, mutta myös säännösehdotuksia, jotka käytännössä lisäävät selvästi kunnille kohdistuvia velvoitteita ja selvitystarpeita. Erityisesti maapoliittista ohjelmaa koskevat muotomääräykset ja määräaikainen tarkistusvelvollisuus, maankäyttö sopimukseen ja kehittämiskorvaukseen liittyvä sääntely, kustannusten huomiointi sekä katualueiden omistusoikeuden ja hallinnan siirtymistä koskevat menettelyt ovat omiaan lisäämään työmäärää, kustannuksia ja menettelyiden kestoa sekä heikentämään mahdollisuuksia edistää maankäyttöä joustavasti paikalliset olosuhteet huomioiden. Samalla kasvaa riski viiveistä maankäytön toteuttamisessa sekä tonttituotannossa.

Lausuntopyyntöön ja siihen liittyviin materiaaleihin voi tutustua Lausuntopyyntö -palvelussa. Kaupungin antama lausunto on muokattu sellaiseksi, että vastaukset mukailevat lausuntopalvelussa esitettyjä kysymyksiä.

Liite: Porvoon lausunto
HE-luonnos-yhdyskuntakehittämislaki

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaista ja eräistä siihen liittyvistä laeista.

Pykälä tarkastetaan heti.

Kaupunginhallitus

8

Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma 2026-2027

Kaupunginhallitus 27.04.2026

1073/00.03.01/2026

Valmistelu ja lisätiedot

controller Magnus Wikström, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisen ja toiminnan ohjauksen tueksi toteutetaan sisäistä tarkastusta, joka on riippumaton arviointi- ja varmistustoiminto. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa johdolle ja päätöksenteolle objektiivista arviota toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta, tehokkuudesta sekä riskienhallinnan ja ohjausprosessien toimivuudesta.

Sisäistä tarkastusta toteutetaan tarkastustehtävinä, jotka kohdistuvat riskiperusteisesti valittuihin prosesseihin ja toimintoihin. Tarkastusten tavoitteena on tunnistaa kehittämiskohteita sekä tukea johtamis- ja hallintoprosessien toimivuutta.

Sisäisen tarkastuksen vastuut ja toimivaltuudet on määritelty Porvoon kaupungin hallintosäännössä sekä muissa ohjaavissa asiakirjoissa. Tarkastustoiminta perustuu toimintasuunnitelmaan, joka sisältää tarkastustehtävät suunnitelmakaudelle. Tarkastukset toteutetaan pääosin kaupungin omana työnä, ja osa tarkastuksista hankitaan ostopalveluina.

Liitteenä oleva sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027 päivitetään tarvittaessa, ja tarkastuskohteet voivat muuttua toimintaympäristön muuttuessa. Kunkin tarkastuksen tarkempi rajaus, keskeiset kysymykset ja sisältö määritellään erikseen tarkastuksen suunnitteluvaiheessa.

Liite

Toimintasuunnitelma

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman tiedoksi.

Kaupunginhallitus

9

Vastaus valtuustoaloitteeseen Uimaranta Maariin

Kaupunginhallitus 27.04.2026
938/12.04.01.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot

vapaa-aikajohtaja Minna Särelä, yhdyskuntasuunnittelupäällikkö Enni Flykt, ympäristötutkimuspäällikkö Carita Forsberg-Heikkilä, liikuntapalveluiden päällikkö Marjo Rantala, ympäristönsuojelupäällikkö Jesse Mether, kaupungin eläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen, kaupunginlakimies Johanna Päivärinta, tonttipäällikkö Pekka Söyriä; etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Valtuutettu Mika Varpio on 3.4.2023 tehnyt aloitteen uimarannasta Maariin. Aloitteen on allekirjoittanut kahdeksan muuta valtuutettua; Outi Iankia, Riitta Ahola, Seppo Ijäs, Eeva Puromies, Tuuli Hirvilampi, Sirpa Hanska, Emilia Mattsson Nortamo ja Pasi Siltakorpi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen käsiteltiin kaupunkikehityslautakunnassa 15.08.2023 § 110, jolloin kaupunkikehityslautakunta päätti

1

palauttaa valtuustoaloitteen valmisteltavaksi

2

evästi jatkovalmistelua seuraavasti; Maarin rannasta tehdään vähimmäisvaatimukset täyttävä uimapaikka mahdollisimman edullisesti ja nopeasti. Alueen ympäristö siistitään virkistyskäytön mahdollistamiseksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Porvoon kaupunki palauttaa Maariin julkisen uimarannan. Kaupunkikehityslautakunnan 15.08.2023 § 110 antaman evästyksen mukaisesti kyseessä voisi olla vähimmäisvaatimukset täyttävä uimapaikka.

Porvoon Maarin rannassa on asian edellisen käsittelyn jälkeen tehty maaperätutkimuksia. Näiden tutkimusten perusteella entisen venetelakan alueella on pilaantunut maa-alue, jonka välittömään läheisyyteen tehdyssä valtuustoaloitteessa tarkoitettu uimapaikka sijoittuu (Maarin ranta, Porvoo - Maaperän pilaantuneisuustutkimus, Ramboll Finland Oy, 16.4.2025) . Kohteessa todettiin VNa 214/2007 mukaisen viitearvovertailun perusteella alemman ohjearvon ylittäviä elohopean, lyijyn ja PAH-yhdisteiden pitoisuuksia. Lisäksi todettiin kynnysarvon ylittäviä antimoni- ja arseenipitoisuuksia sekä PCDD/F/PCB-pitoisuuksia. Alempi ohjearvo on pitoisuus, jonka

Kaupunginhallitus

ylittyessä maaperää yleensä pidetään pilaantuneena, ellei aluetta käytetä teollisuus-, varasto- tai liikennealueena tai muuna vastaavana ellei kohdekohtaisella riskinarvioinnilla ole toisin osoitettu. Pilaantuneet maa-ainekset sijoittuvat syvyydelle 0,5–2 metriä. Alue ei näin ollen nykyisellään sovellu aloitteessa ehdotettuun toimintaan, koska lähellä maanpintaa on terveydelle haitallisia haitta-aineita. Alue voidaan puhdistaa herkemman maankäytön mukaiseksi, jos siihen voidaan varata riittävästi aikaa tai hanketta priorisoidaan ja siihen voidaan osoittaa taloudelliset resurssit.

Ympäristöterveydenhuolto ei tällä hetkellä tutki Porvoonjoen veden laatua, koska joessa ei ole yleisiä uimarantoja. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008) on raja-arvot uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen. Yksittäisen uimaveden valvontatutkimuksen toimenpiderajat sisämaan uimavesissä ovat seuraavat:

- suolistoperäiset enterokokit 400 pmy/100 ml
- Escherichia coli –bakteeri 1000 pmy/100 ml.

Sekä suolistoperäisten enterokokkien että E.coli -bakteerien runsas esiintyminen uimarantavedessä kuvastaa ulosteperäistä saastumista ja siten ulosteen välityksellä leviävien tartuntatautien lisääntyttä riskiä. Jos edellä mainitut terveysperusteiset toimenpiderajat ylittyvät, uiminen rannalla on tarpeen kieltää ylityksen ajaksi.

Porvoon jokiveden hygieeniseen laatuun vaikuttavia riskitekijöitä on tunnistettu useita. Näitä ovat jäteveden puhdistamoiden ja pumppaamojen lisäksi haja-asutuksen jätevesihuolto sekä eläintenpitoon liittyvä lannan varastointi ja laiduntaminen. Jäteveden puhdistamokäsittely ei poista vedestä taudinaiheuttajia – osa taudinaiheuttajista voi jopa lisääntyä veden käsittelyn aikana. Lahden jäteveden puhdistamolla on käytössä puhdistetun jäteveden hygienisointi UV-valolla kesäaikaan. Hygienisoinnin teho heikkenee selvästi, kun puhdistetun jäteveden virtaus kasvaa esim. puhdistamolle johdettujen hulevesien määrän lisääntyessä.

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y. on tutkinut joen vedenlaatua ja kuormitusta. Kesällä 2025 toteutettu mittaus tuotti seuraavat tulokset:

- Fosforipitoisuudet olivat erittäin korkeat heinäkuussa, 140-250 µg/l.
- Liukoisen fosfaattifosforin osuus oli suuri.
- Bakteeripitoisuudet olivat erittäin korkeat Porvoonjoen pääuomassa ja Palojoessa.

Kaupunginhallitus

- E.coli –pitoisuudet olivat 1200-24000 pmy/100ml. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa toimenpiderajat yksittäisille sisämaan uimavesivalvontatutkimustuloksille ovat 1000 pmy/100 ml E. coli –bakteereille.
- Rautapitoisuudet olivat korkeita (1800-4500 µg/l).
- Klorofyllipitoisuus oli 6,3 = lievästi rehevän veden tasoa.

Näytteenottoja edelsi rankat sateet ja suuret valumat. Ilmastonmuutoksen vaikutusten vuoksi ei voida olettaa, että valumia syntyisi tulevaisuudessa nykyistä vähemmän.

Valtuustoaloitteen palauttamisen yhteydessä annetussa evästyksessä käytettiin uimarannan sijaan termiä uimapaikka. Uimarannan ja uimapaikan erot liittyvät esim. siihen, millaisia fasilitetteja kohteesta tulisi löytyä ja mikä taho kaupunkiorganisaatiossa on ylläpitovastuussa kohteesta. Vedenlaadun seuraaminen viranomaisvalvontanäyttein on yleiseen uimakäyttöön tarkoitettulla rannalla aina pakollista. Kummassakin tapauksessa kaupungilla on vastuu kohteen turvallisuudesta.

Riippumatta siitä, toteutettaisiinko Maarin rannasta yleinen uimaranta vai vähimmäisvaatimukset täyttävä uimapaikka, olisi Porvoon kaupunki vastuussa paikan turvallisuudesta sille osoitettuun käyttöön. Vuoden 2025 aikana tehtyjen tutkimusten perusteella Maarin rantaa ei voida pitää turvallisena uimaranta- tai uimapaikkakäytössä, eikä siten aloitteen mukaista uimarantaa tai aloitteen käsittelyssä evästyksenä kuvailtua uimapaikkaa ole mahdollista toteuttaa Maarin rantaan.

Itä-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona toimiva Porvoon museo on antanut Porvoon kaupungille vuonna 2023 lausunnon Maarin uimarantasuunnitelmasta (PoM187/2023, 27.11.2023). Lausunnossa todetaan: "Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan muinaisjäännösalueelle, joka on muinaismuistolain (1963/295) suojelema. Muinaisjäännösalueella kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu kajoaminen on kielletty ilman lain nojalla annettua lupaa." Sijainnin sopivuudesta uimarannaksi todetaan: "Porvoon museo pitää Maarin rantaa erittäin huonona paikkana uimarannalle."

Porvoon museon lausunnosta selviää myös, että uimarantakäytön mahdollistavien muutosten toteuttaminen aiheuttaisi kaupungille merkittäviä kustannuksia arkeologisen täsmäinventoinnista sekä alueen kulttuuriperinnön inventoinnista: "Porvoon museo konsultoi hankkeesta Museovirastoa. Yhteinen näkemys on, että jos hankkeeseen ryhdytään, tulee muinaisjäännösalueella toteuttaa arkeologinen täsmäinventointi mm. kaivamalla koekuoppia, joilla selvitetään, onko hankealueella sellaisia muinaisjäännökseen kuuluvia rakenteita tai maakerroksia, joihin hanke vaikuttaisi.

Kaupunginhallitus

Koekaivaukset tulisi ulottaa myös huoltotien alueelle. Vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta on tehtävä vedenalaisen alueen ja ranta-alueen kulttuuriperinnön inventointi, joka tulee tehdä suunnitelluilla rannan muokkaus- ja ruoppausalueilla sekä uusien laitureiden ja muun mahdollisen vesialueen infrarakentamisen alueilla.”

Lausunnon antamisen jälkeen Maarin rannan alue on vahvistettu VARK-kohteeksi eli valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi kohteeksi osana Ison Linnanmäen ja Pikku Linnanmäen kokonaisuutta Maarin sataman kanssa. VARK-kohteiden säilyminen pyritään turvaamaan kaikissa olosuhteissa. Maankäytön suunnittelun odotetaan tukevan kohteiden suojelua.

Porvoon kaupunki omistaa aloitteen mukaisen uimarannan maa-alueet. Sen sijaan vesialue on yhteisomistuksessa. Maarin yhteisalueella on Porvoon kaupungin lisäksi kolme muuta omistajaa. Yhteisaluetta voidaan maa-alueen omistajuuden näkökulmasta käyttää uimarannan tarpeisiin, mikäli muut omistajat eivät sitä erikseen kiellä. Maa-alueella voitaisiin tehdä tarvittavat tutkimukset yms. ilman vesialueen omistajien suostumusta.

Liite
Aloite

Kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan vastauksenaan Mika Varpion valtuustoaloitteeseen “Uimaranta Maariin”, ja antaa vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus

10

Viranhaltijoiden tekemien päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus 27.04.2026

Seuraavat viranhaltijat ovat lähettäneet päätöksensä:

Apulaiskaupunginjohtaja 18.3.2026 § 15, 9.4.2026 [§ 24](#) ja 13.4.2025 [§ 25](#)

Puheenjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee päätökset tiedoksi ja ilmoittaa viranhaltijoille, että se ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Kaupunginhallitus

11

Ajankohtaiset asiat

Kaupunginhallitus 27.04.2026

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.